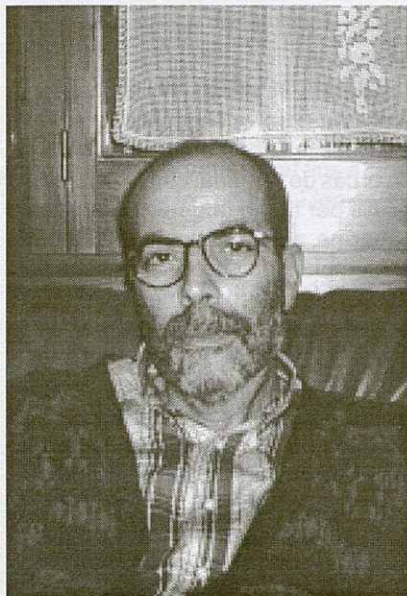

Ridha Ben Arab va néixer a Tuníssia ara fa quaranta nou anys. Va arribar a Catalunya vint-i-cinc anys enrera i en fa vint-i-dos que viu a la Roca. Té un taller al poble i es considera un "artista roquerol". Ridha parla un català gairebé perfecte i, segons ell, és gràcies a què està casat amb una dona catalana. Ell es veu com un roquerol més, ja que creu que per no sentir-te marginat a un país que no és el teu, el millor que pots fer és integrar-te.

Roquerols: Com es celebra el Nadal al teu país?

Ridha: Allà, el Nadal només el celebren els cristians, és una festa cristiana, per tant no es fa cap

celebració de cap tipus. Tenim altres festes que celebren altres religions però no el Nadal. Aquestes festes, però, es celebren d'una manera molt similar a com vosaltres celebren el Nadal. Allà la gent es passa dos dies visitant i felicitant a l'altra gent. També se li dóna molta importància a les reunions familiars, no només es reuneixen els germans i els tiets, sinó també els cosins, els cosins dels cosins, ... Allà les famílies són molt grans i hi ha molta vinculació amb la gent durant aquests dies de festa. També es va a missa o a les mesquites per trobar-te amb la gent i fer una celebració en comunitat. Com que són festes religioses, també es fan menjars especials. Suposo que els nens de Tuníssia veuen el Nadal igual que els nens d'aquí: són dies plens de regals i de joguines. Allà no tenim ni tió ni Reis, però jo recordo que quan era petit, per aquestes festes, sempre estrenava roba i tenia joguines noves.

Roquerols: Què et sembla el Nadal que es celebra a Catalunya?

Ridha: Em sembla molt bé, l'única cosa que no m'agrada és l'escudella: jo sempre havia vist que a Europa es celebrava el Nadal menjant gall d'indi, però vaig arribar a Catalunya i em vaig trobar amb l'escudella. Broma apart, en general, em sembla tot molt bé. Nosaltres, reunim l'arbre de Nadal, fem el pessebre, mengem torró,...; a casa som molt tradicionals.

Roquerols: Com veus les tradicions catalanes en general?

Ridha: Ho trobo tot molt bé, m'agrada molt. Per exemple les festes majors són oportunitats molt bones per fer festa al poble. Sobretot m'agrada molt la celebració de Sant Jordi, és una festa cultural molt important, llàstima que passa com a totes les altres festes, en general estan molt comercialitzades.

Iva Dimitrova va arribar fa sis anys de Bulgària, va viure a Mataró i a Cabrera i fa tres anys que viu a la Roca. Ella i els seus fills parlen un català perfecte i s'han adaptat molt bé a la manera de viure del país.

Roquerols: Com es celebra el Nadal al teu país?

Iva: Allà no hi havia festes de Nadal, eren dies laborables, ja que no es celebraven festes cristianes. De tota manera, el dia que més es celebrava era el dia vint-i-quatre de desembre a la nit, sempre i quan a la casa hi hagués gent gran que eren els únics que continuaven les tradicions. Tot és molt diferent allà, com que tenim l'església ortodoxa només podem

prendre la comunió quatre vegades a l'any i per Nadal es pot prendre. Allà, quinze dies abans de prendre la comunió no es pot menjar res de carn ni greix animal, això representa que purifica el cos i l'esperit. Per tant, el dia vint-i-quatre és l'últim dia que no es pot menjar carn, així que les taules estan plenes de menjar, però tot sense carn. És normal menjar mongetes seques, pastissets de pasta fullada amb ous trinxats banyats amb un xarop molt dolç, pastissos de carbassa i nous. És molt típic "el pastís de la moneda": és un pa amb una moneda a dins i es diu que a qui li toca la moneda tindrà sort tot l'any. El dia trenta-un de desembre també és molt celebrat, és una nit màgica. Aquesta nit arriba el Pare Noel amb regals per a tots els nens, però no tenim Reis. El dia u de gener, els nens normalment passen per les cases amb una branca d'arbre picant a les portes, cantant nades i desitjant pau i felicitat. Temps enrera la gent els donava pomes, caramels, galetes, ... però ara els nens ja esperen diners.

Roquerols: Què et sembla el Nadal que es celebra a Catalunya?

Iva: Crec que hi ha masses coses, hi ha molt consumisme. Són les festes

més boniques de l'any però són massa dies, els nens ja no saben apreciar-ho, només veuen els regals i les festes. El primer Nadal que vam passar aquí jo al·lucinava. Allà el Nadal té una altra bellesa, tot està nevat, és molt bonic. Ara bé, tampoc tenim tantes llums ni tanta decoració. Hi ha massa publicitat, tot atabala molt i sobretot als nens crec que se'ls ha de fer aprendre a valorar les coses. Però si la gent s'ho pot permetre, endavant.

Roquerols: Com veus les tradicions catalanes en general?

Iva: Tot molt bé; allà és molt diferent. Vaig trobar les festes majors molt interessants, però en general m'agrada tot. Sembla mentida que durant aquestes festes tot es paralitza. Aquestes festes a Bulgària han canviat bastant, però no ho puc explicar bé, perquè jo vaig marxar del país quan hi havia tots els canvis polítics. La festa nacional que tenim, ja ha canviat, celebrem molt el set de novembre, la festa de la Revolució d'Octubre, però no celebrem res de festes cristianes: Pasqua, Nadal,

**Rosa Blanco
Odette Bernbel**